

petechiën in den arm ontstaan na afsnoering van deze door middel van een „tourniquet”.

3°. De stollingstijd van het bloed is normaal (3 min.), doch het stolsel heeft zeer geringe neiging zich samentrekken (normaal binnen één uur), hetgeen vermoedelijk wordt veroorzaakt door het gebrek aan thrombocyten.

Deze verschijnselen stellen ons in staat deze aandoening te onderscheiden van de haemophilie, waarbij de stollingstijd zeer verlengd is, doch het eenmaal gevormde stolsel zich goed samentrekt (normaal aantal thrombocyten).

Op de bloedingen wordt bij deze aandoening nòch door bloedtransfusies, nòch door de andere bloedstelpende middelen een gunstigen invloed uitgeoefend.

Sinds in 1916 KAZNELSON de splenectomie als een specifieke behandeling voor deze aandoening voorsloeg, zijn talrijke mededeelingen verschenen, die alle het gunstige gevolg van dezen ingreep beschrijven.

TH. SCHEFFELAAR KLOTS.

Over celgroei in weefselkweken en in het lichaam. —

KIAER heeft fibroblasten van eend en kip in homoloog en heteroloog bloedplasma gekweekt. De eendencellen groeien in kippenplasma op de voor eendencellen typische wijze. Dit geldt mutatis mutandis voor kippenzellen eveneens. De voedingsfactoren voor eendencellen zijn dus in het kippenplasma aanwezig. Toch gelukken heteroplastische transplantaties van eend op kip niet. Voor het vastgroeien van het transplantaat is nog wat anders nodig, dan dat de geïmplanteerde cellen voedsel vinden; zij moeten ook met de nabuircellen in functioneel verband komen.

Het is in dit opzicht ook wel merkwaardig, dat A. FISCHER gevonden heeft, dat één cel in een reine kweek niet groeit. Daarvoor is nodig verband en samenhang met andere cellen. En inderdaad heeft LASER dan ook gevonden, dat in kweken stoffen van de eene cel naar de andere vervoerd worden, door protoplasmabrugjes, waardoor zij met elkander samenhingen. Ook volgens hem is het voor het leven van de cel nodig, dat zij met andere in verbinding staat. Het deed referent groot genoeg dan ook bij A. FISCHER te lezen een uitspraak, die hij korten tijd geleden zelf reeds deed. De functie van iedere cel individueel staat onder contrôle van de naburige cellen in de eerste plaats, verder van het weefsel, waartoe zij behoort, van het orgaan, en ten slotte van het geheele organisme (*Arch. f. exp. Zellforsch.*, Bnd. I, H. 1 en H. 3).

M. W. WOERDEMAN.

Ribkraakbeenontsteking na typhus. — Bij het totstandkomen van de etterige osteochondritis en perichondritis na typhus neemt men een voorafgaande dystrophische scorbutachtige verandering waar, terwijl secundair de mikroorganismen dezen locus minoris resistentiae verder veranderen. De aandoening is uitgebreider dan veelal gemeend wordt. V. J. OPPOKOFF en L. P. ODOJEWSKY nemen aan, dat het geheele ribkraakbeen met het aangrenzende deel van de rib ziek zijn en dat de ribkraakbeenderen

van de zesde tot en met negende rib steeds gezamenlijk zijn aangedaan. Een uitgebreide resectie van kraakbeen en been der zieke ribben moet als geneeswijze worden toegepast, het herstel van het weggenomen deel komt spoedig tot stand (VIRCHOW'S *Archiv*, Band 258, H. 1—2).

J. P. L. HULST.

Malariapigment. — Het endocellulaire pigment geeft volgens de onderzoeken van M. KOSA, gelegen in de reticulo-endotheliale celementen bij alle plasmodiumsoorten, de reactie van PERL der ijzeroxydverbindingen na voorbehandeling met alkali. Het vrije pigment of dat in de roode bloedcellen gelegen (extra- en endoglobulair) vertoont de ijzerreactie na behandeling met maagsap of geconcentreerde zuren. Het is dus na verwant aan haemosiderine. Volgens het spectraalonderzoek is het endo- en extraglobulaire pigment gelijkwaardig met haematine. Het endocellulaire pigment heeft voor een klein deel haemosiderine-eigenschappen, voor een groot deel staat het dicht bij het haematine. Het endocellulaire pigment verlaat het lichaam na van te voren in een haemosiderine-achtigen vorm te zijn omgezet (VIRCHOW'S *Archiv*, Band 258, H. 1—2).

J. P. L. HULST.

Een nieuw teeken van beginnende longtuberculose. — Geen volk is vruchtbaarder dan de Italianen in het vinden van meer of minder belangrijke nieuwe verschijnselen van lang bekende ziekten. In No. 46 van *Il Policlinico* (16 November 1925) is prof. D. MAESTRINI te Venetië aan het woord, die eerst herinnert aan eenige nieuwe teekenen bij longtuberculose gevonden door BOERI en door JACONO en dan de belangrijkheid bepleit van het door hem zelf ontdekte. Dit bestaat hierin: als men bij aandoening van een longtop met de vingers van de rechter hand een middelmatigen druk uitoefent op de carotisstreek langs het beloop van den zenuwvaatbundel, beginnende van de fossa supraclavicularis minor uit, dan stuit men op een pijnpunt, dat in de meeste gevallen nog gelegen is binnen de begrenzing dier fossa. Deze overgevoelige plek vindt men in 90 pCt. der oudere gevallen van longtuberculose en wat van meer gewicht is, in dezelfde verhouding ook bij beginnende topaandoeningen, dikwijls daar, waar andere verschijnselen nog zoo goed als ontbreken. Bij aandoeningen van de midden- of onderkwab ontbreekt het verschijnsel. Met de zônes van hyperalgesie, die door HEAD als karakteristiek voor tuberculose van longen en strottenhoofd zijn aangegeven, heeft het door MAESTRANI aangegeven pijnpunt niets te maken.

D. H. KOETSER.

Acute etterige gewrichtsontsteking bij kinderen. — De aard en het beloop hiervan verschilt in enkele opzichten met dat bij volwassenen vooreerst door het groote aantal, dat ontstaat door voortgeleide besmetting (beenmerg) en verder door het betrekkelijk veelvuldig voorkomen van den pneumococcus in den etter, door de hogere sterfte, die bij kinderen valt te betreuren: een gevolg van hun geringeren weerstand tegen de dikwijls tegelijkertijd bestaande septichaemie en eindelijk — een gunstige